

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

Epilogvs Qvartae Propositionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

*Secundum
argumentum.
Gen. Chronol.*

X. Genebrardus, qui triplicem finxit Canonem, primum Esdrinum, secundum ab Hierosolymitana Synodo Sexta concinnatum, priusquam ad Libros sacros interpretandos viri Septuaginta in Ægyptum mitterentur, tertium in Septima Synodo conditum, his argumentis suam tuebatur sententiam; editis post primum Canonem libris aliquot magnæ auctoritatis, novo Canone numerum Librorum sacrorum fuisse determinandum, ne eos Græcæ reddituris Interpretibus ulla in ea re existeret dubitatio, neve per errorem externis Gentibus profana pro sacris obtruderent, aut eas ulla sacrorum Voluminum parte fraudarent; tertium vero Canonem componi debuisset post bella Machabaica, per quæ divinæ res, ac Libri sacri neglecti jacuerant, tum & ut ad priores Canones Machabaici libri adjicerentur. Sed quorsum secundum confingemus Canonem, cum primum jam recensuisset Nehemias, qui ætatem suam ad proximum Septuaginta Interpretibus ævum produxit, neque post illum ulli deinde ad Canonem Libri adjecti sint? Nam quos ad primum Canonem adjiciendos fuisse Genebrardus censet libros Tobia, Judith, Ecclesiastici, Sapientia, Machabæorum, eos in Judaicum Canonem nunquam admissos fuisse affirmamus; nam nulla unquam de iis in Ecclesia habita fuisset controversia, quæ tamen prioribus sæculis extitit. Quidquid vero Libris sacris perturbationis ac confusionis intulerant Machabaici tumultus, per Judæ Machabæi eam, quam dixi, instaurationem sanatum est.

*Tertium ar-
gumentum.
Serat. Proleg.
Biblicæ, c. 8,
questiune, 16.
& Præloq. 3.
in Mach.*

XI. Serarius, ut geminum fuisse Canonem probet, quodam utitur *ἱστορίῳ*, quod tanquam à Lege affert Josephus libro secundo contra Apionem: *γυνὴ ἡ χριστιανὴ ἀνδρῶν εἰς τὴν πόλιν, ἢ ἢ πορνεία ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν γυναικῶν*. Mulier vero in omnibus peior viro, cujus nequitia mulierem etiam beneficam superat. Atqui hæc habentur secundo & quadragesimo Ecclesiastici capite. Igitur vim Legis Ecclesiastico tribuit; quod non faceret, nisi fuisset relatus in Canonem. Alter ergo ab Esdrino Canon conflatus est, in quem Ecclesiasticus, alique Libri sacri Esdrinis recentiores coniecti sunt. Ego vero minime diffiteor magnam fuisse Libri hujus inter Judæos auctoritatem, qui, ut suo loco dixi, ex Salomonicarum Parabolarum collectionibus videtur fuisse compilatus, & Salomonicis scriptis supparem exultationem habuisse, præsertim apud Hellenistas, qui libris quibusdam apocryphis, & à Canone seclusis studiose utebantur, summamque venerationem iis exhibebant; maxime vero Josephi tempore, quo Libris istis jam prope eadem ac Canonicis auctoritas tribuebatur. Sed Canonici nihilominus nec erant, nec habebantur: nam si fuissent, nullo penitus reverentiæ discrimine habiti fuissent. At Josephus ipse priore contra Apionem libro diserte testificatur, quicumque ab Artaxerxe Longimano ad suam ætatem scripti sunt Libri, non æqualem prioribus fidem esse consecutos. Dicendum ergo est, ne à se ipse dissentiat Josephus, sententiam hanc sic tanquam à Salomone editam, & ad suam ætatem per *παραφρασεῖς διδασκαλίας* propagatam, fortasse ipsum protulisse: cujusmodi pleraque Prophetarum effata inter Judæos fuisse memoriter conservata, in scripta vero ante non relata, quam in Novo Testamento usurpata sint, viri eruditi consentiunt. Ad id credendum eo magis inclinat animus, quod sententiæ hujus, quam affert Josephus, prior illa pars, *γυνὴ ἡ χριστιανὴ ἀνδρῶν εἰς τὴν πόλιν, ἢ ἢ πορνεία*, in Ecclesiastico non reperitur.

*Quartum ar-
gumentum.*

XII. Infirmis vero penitus ac caducis nititur fundamentis Philosophi Theologo-Politici opinio. Canonis enim, quem post Judam Machabæum conflatum fuisse vult, novitatem non aliunde arguit, quam ex imaginaria & fictitia sacrorum ipsorum Codicum novitate, quam vanissimis rationibus probare conatus est, & nos toto hoc opere abunde refellimus.

*Quintum ar-
gumentum.*

XIII. Postremum hoc in nos cudi potest argumentum, cum duobus ac viginti Libris constituisse Canonem Esdrinum fateantur omnes, postquam suum deinde librum adjecit Nehemias, jam non viginti duos, sed viginti tres fuisse; quod neque ullus dixit unquam, & aperte inficitur Josephus; nam viginti duobus Libris Judaicam religionem contineri docet, qui eo intervallo, quod à Mose ad Artaxerxis usque Longimani tempora intercessit, editi, totius ævi præteriti memoriam complexi sunt. Verum libros Esdræ & Nehemiæ unicum constituitur volumen, notum omnibus ac tralatitium est, & diserte apud Eusebium Origenes declaravit. Suum quippe librum Nehemias ad Esdræ librum, utpote in ejusdem argumenti continuatione versatum, adtexerat.

*Joseph. libr. 1.
contr. Apion.*

*Euseb. Hist.
Ecol. 1, c. 6.*

EPILQUS QUARTÆ PROPOSITIONIS.

Sed modum tandem imponamus quartæ huic Propositioni, prolixissimæ illi quidem & fuscè disputatæ, sed pro rerum copia & gravitate fortasse etiam brevi. Ac susce-

ptum quidem munus ita videtur administrasse, ut jam constare possit Libros Veteris Testamenti ab iis auctoribus esse scriptos, quorum præ se ferunt nomina, & iis circiter temporibus quibus scripti esse feruntur. Unde sequitur esse genuinos. Quod erat probandum.

PROPOSITIO QUINTA.

Multæ habentur Prophetiæ in Veteri Testamento.

LUDAM operam, si multis Propositionem hanc persequi instituiam: adeo crebra sunt per totum Vetus Testamentum vaticinia. Colligamus tamen aliqua in exemplum, ne qua pars operis hujus diligentiam nostram desideret. Ac ordiamur à nobilissima illa Prophetia, qua diversis temporibus Abrahamo, Isaac, & Jacobo promisit Deus futurum, ut in *ipsis benedicantur omnes cognationes terræ*: quæ tum demum eventum sunt completa, quum per universum orbem jacta Christianæ religionis semina adoleverunt. Cum de futuro gemellorum partu Deum Rebecca consuleret, respondit Deus: *Dux gentes sunt in utero tuo, & duo populi ex ventre tuo dividuntur, populusque populum superabit, & major serviet minori.* Cum senectute confectus Isaac Jacobo filio fausta apprecaretur: *Esse, inquit, Dominus fratrum tuorum, & incurventur ante te filii matris tue: & ad Esau: In pinguedine terræ, & in rore cæli desuper erit benedictio tua. Vives in gladio, & fratri tuo servies: tempusque veniet, cum excutias, & solvas jugum ejus de cervicibus tuis.* Quæ post obitum Mosis contigerunt, perinde ut ista, quæ Jacobus lecto ex morbo decumbens, & jamjam moriturus de Manasse nepote vaticinatur: *Iste quidem erit in populos, & multiplicabitur, sed frater ejus minor major erit illo, & semen ejus crescet in gentes.* Reliquos deinde natos suos ad se accersens Jacobus: *Congregamini, inquit, ut annuntiem quæ ventura sunt vobis in diebus novissimis.* Totum ergo ipsius Testamentum prædictionibus ferè constat, quæ eventum Mose defuncto sortitæ sunt. Insignis quoque Balaami prophetia: *Orietur stella ex Jacob, & consurget virga de Israel, & percutiet duces Moab, vastabitque omnes filios Seth. Et erit Idumæa possessio ejus: hereditas Seir cedet inimicis suis, Israel vero fortiter aget.* Reliqua pertinent ad Amalecitas, Cinxos, & Assyrios, & valde illustria sunt. In futuris etiam prænuntiandis totum versatur Testamentum Mosis. Sin veniamus ad Psalmos, multa in iis occurrent prædicta in posterum: velut in Septuagesimo Psalmo, quem licet titulus ad Salomonem referat, nonnullaque in eo de Salomone intelligi possint, pleraque tamen alio spectare, vel ipsis fatentibus Judæis, manifestum est. Sed ut reliqua deessent, Propositionem hanc aperte comprobant libri Prophetarum, quos vaticinis totos constare, ipsa lectio indicat. Pauca ergo hæc de multis selegisse sufficiat, ex quibus facile cognoscitur multas haberi Prophetias in Veteri Testamento. Quod erat probandum.

PROPOSITIO SEXTA.

Multæ Prophetiæ Veteris Testamenti veraces sunt.

CONSTABIT Propositionis hujus veritas, si ostendero multas Veteris Testamenti Prophetias ea præsignificasse, quæ eventu deinde completa sunt, ut ex tertio nostro Axiomate consequitur. Neque hic universas vaticinationes corradere animus est, quæ exitum habuerunt, sed eximias duntaxat aliquot, ad memoriam insignes, & nullis cavillationibus opportunas. Præclara illa est, quam protulit Noë, cum Chamum, & Chanaanum diris devoveret: *Maledictus, inquit, Chanaan, servus servorum erit fratribus suis.* Et fuit sane; vel cum Chanaanos in servitutem redegerunt Israëlitarum, & cum ipsorum reliquias Nabuchodonosor bello adortus edomuit; & hic & illi Semo prognati: vel cum ab Alexandro, aut Romanis Japhetho oriundis devicti sunt. Futurum prædixit Jacob ut Zabulon mare accolat: idem à Mose prædictum est, atque item fore ut Nephthali mare possideat; quod & contigit, cum Chanaanitis terra sortito divisa est: hic enim ad Genesarticum mare, ille ad Mediterraneum situs fuit. Eventu quoque comprobatum est, quod de Issachare vaticinatus est Jacobus, futurum ut